

แบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
(รอบ 6 เดือน)

เป้าหมายการดำเนินงานโครงการ 5.โครงการยกระดับคุณภาพสังคมสูงอายุและเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ
โครงการ : อาสาสมัครอนุรักษ์ฟอสซิลวัยเก๋าในแหล่งอุทยานธรณีโคราชเพื่อส่งเสริมชีวิตในวันเกษียณ (วัยเก๋า
อาสาพาไป : Silver Age Fossil Volunteer)

1. ชื่อหน่วยงาน

- 1.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ นางลาวัลย์ ตอสกุล
1.2 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักโครงการ สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินฯ
1.3 เบอร์โทรศัพท์ 044-370739, 083-7296699
1.4 ชื่อหน่วยงานร่วมโครงการ (ถ้ามี) ภาคีภายนอก

- หน่วยงานร่วมภายในมหาวิทยาลัย
- หน่วยงานร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย

2. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ผู้สูงอายุของประเทศไทยในปัจจุบันกำลังเป็นกลุ่มสังคมที่มีสัดส่วนของผู้สูงอายุหรือประชากรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ขณะที่สัดส่วนของอัตราการเกิด และจำนวนประชากรในวัยทำงานลดน้อยลง ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในเร็วๆ นี้ ปัญหาที่ตามมาคือ เรื่องสุขภาพของผู้สูงอายุ แต่ภาครัฐได้มีการวางแผนรับมือเรื่องสุขภาพไว้แล้ว หากแต่ยังไม่ได้มีการวางแผนรับมือกับสังคมผู้สูงอายุด้านการพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่กำลังจะเกษียณ รวมถึงการสร้างความรู้ความภาคภูมิใจให้ผู้สูงอายุรู้สึกถึงการมีคุณค่าต่อครอบครัวและสังคม ซึ่งปัญหานี้จะทำให้ผู้สูงอายุมีอาการซึมเศร้าจากการไม่มีสังคม การไม่ได้ทำงาน ทำให้ไม่มีรายได้ คิดว่าตนเองเป็นภาระของลูกหลาน หากได้มีการวางแผนการพัฒนาทักษะอาชีพหรือกิจกรรมอื่นจะก่อให้เกิดรายได้กับผู้สูงอายุ จะทำให้ผู้สูงอายุยังรู้สึกว่าคุณค่าสามารถหารายได้เลี้ยงดูตนเองได้ และมีความสุขในการดำรงชีวิตต่อไป

สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีพันธกิจ สำรวจรวบรวม อนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์และทรัพยากรธรณีของท้องถิ่น ศึกษาวิจัย นำเสนอผลงานวิจัย ด้านซากดึกดำบรรพ์และทรัพยากรธรณี บริการทางวิชาการด้านซากดึกดำบรรพ์ ทรัพยากรธรณีและอุทยานธรณี (Geopark) บริหารและพัฒนาสถาบันสู่การเป็นศูนย์กลางองค์กร “อุทยานธรณีโลกของยูเนสโก” หรือ “The UNESCO Global Geopark” มีการจัดแสดงนิทรรศการและจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัยในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ ซึ่งจะเน้นซากดึกดำบรรพ์ที่เด่นของจังหวัดนครราชสีมา 3 ประเภท คือ ไม้กลายเป็นหิน ซ้างดึกดำบรรพ์ และไดโนเสาร์ สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีฯ เป็นหนึ่งใน 39 แหล่งในเขตอุทยานธรณีโคราช (Geosite) โดยเป็นแหล่งที่สำคัญที่สุดที่เก็บรักษาอัตลักษณ์ของโคราชจีโอพาร์คในด้านการเป็นแหล่งบรรพชีวินที่เสนอขอขึ้นทะเบียนกับยูเนสโก ซึ่งเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 มีนักท่องเที่ยวมาเยือนปีละมากกว่า 200,000 คน และมีเครือข่ายแหล่งอุทยานธรณีในจังหวัดนครราชสีมามากกว่า 38 แหล่ง ใน 5 อำเภอ ดังนั้นเพื่อดึงเอาอัตลักษณ์และความสำคัญดังกล่าวมาผูกโยงกับการเปลี่ยนไปของจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นของจังหวัดนครราชสีมาและของประเทศไทย

ดังนั้นโครงการการพัฒนาและดัดศักยภาพของผู้สูงอายุในวัยเกษียณมาร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ฟอสซิล จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีความภาคภูมิใจในตนเอง และใช้เป็นกิจกรรมการในการดูแลผู้สูงอายุ ด้วยการได้พบปะนักท่องเที่ยงที่มาเยือนในพิพิธภัณฑ์ และจะเป็นโมเดลต้นแบบของการพัฒนา Fossil and Geopark volunteer ของประเทศไทยอีกด้วย

3. พื้นที่เป้าหมาย ตำบลสุรนารี ตำบลโคกกรวด ตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

4. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 80 คน

	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน
1	ผู้สูงอายุ ผู้กำลังจะเกษียณ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	80 คน

5. วัตถุประสงค์ (Objectives)

5.1 เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการเป็นนักรักษ์ฟอสซิลและมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งอุทยานธรณีโคราช

5.2 เพื่อเพิ่มศักยภาพการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นของผู้สูงอายุในชุมชน

5.3 เพื่อพัฒนาหลักสูตรต้นแบบอาสาสมัครอนุรักษ์ฟอสซิลวัยเก๋าในแหล่งอุทยานธรณีโคราช

6. ขั้นตอนดำเนินโครงการ/กิจกรรม/รูปภาพ

การดำเนินโครงการเพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นผลดีต่อทางราชการ สถาบันฯ จึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ตามคำสั่งมหาวิทยาลัย เลขที่คำสั่ง 472/2565 ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการงานโครงการ

กิจกรรมที่ 1 ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุ/ทรัพยากรในท้องถิ่น

1.1 ดำเนินการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์โครงการ จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์โครงการ นำเรียนนายกเทศมนตรีตำบลเมืองใหม่โคกกรวด ตำบลสุรนารี ตำบลปรุใหญ่ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการไปยังผู้สูงอายุ ผู้กำลังจะเกษียณ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้ที่สนใจ ที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า เทศบาลมีความยินดีที่จะประชาสัมพันธ์โครงการดังกล่าวให้กับกลุ่มเป้าหมาย

1.2 เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุ/ทรัพยากรในชุมชน ตำบลสุรนารี ตำบลปรุใหญ่ ตำบลโคกกรวด พบว่า จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุมีอายุเฉลี่ย 70 ปี มีรายได้จากเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุเฉลี่ย 662 บาท

กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการการเป็นอาสาสมัครมัคคุเทศก์วัยเก๋า

วันที่ 29 - 31 มีนาคม 2565 จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมศักยภาพตามกระบวนการอาสาสมัคร การถ่ายทอดความรู้ เรื่องโคราชจีโอพาร์ค ไม้กลายเป็นหิน ช้างดึกดำบรรพ์ และเรื่องไดโนเสาร์ การอบรมเชิงปฏิบัติการอนุรักษ์ฟอสซิลการสกัดหินออกจากฟอสซิล การจำแนกฟอสซิล การจัดเก็บฟอสซิล การทำแบบจำลองฟอสซิล และกิจกรรมเชิงปฏิบัติการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติเป็นมัคคุเทศก์และทดสอบนำชม ฝึกปฏิบัติเป็นมัคคุเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง โคราชจีโอพาร์ค ฝึกปฏิบัติเป็นมัคคุเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง ไม้กลายเป็นหิน ฝึกปฏิบัติเป็นมัคคุเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง ช้างดึกดำบรรพ์ ฝึกปฏิบัติเป็นมัคคุเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง ไดโนเสาร์ กิจกรรมนี้จัดเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ฝึกปฏิบัติการเป็นนักอนุรักษ์ฟอสซิลและมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งอุทยานธรณีโคราช ผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 80 คน ระยะเวลา 3 วัน

การอบรมเชิงปฏิบัติการอนุรักษ์ฟอสซิลการสกัดหินออกจากฟอสซิล การจำแนกฟอสซิล การจัดเก็บฟอสซิล การทำแบบจำลองฟอสซิล

กิจกรรมเชิงปฏิบัติการแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติเป็นมัดคฤเทศก์และทดสอบนำชม ฝึกปฏิบัติเป็นมัดคฤเทศก์ และทดสอบนำชม เรื่อง โคราชจีโอพาร์ค ฝึกปฏิบัติเป็นมัดคฤเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง ไม้กลายเป็นหิน ฝึกปฏิบัติเป็นมัดคฤเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง ช้างดึกดำบรรพ์ ฝึกปฏิบัติเป็นมัดคฤเทศก์และทดสอบนำชม เรื่อง ไดโนเสาร์

7. ผลผลิต (Output)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	80 คน	80 คน
2. จำนวนผู้สูงอายุที่สามารถเป็นอาสาสมัครอนุรักษ์ฟอสซิลและมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งอุทยานธรณีโคราช	10 คน	10 คน
3.		

8. ผลลัพธ์ (Outcome)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถเป็นอาสาสมัครอนุรักษ์ฟอสซิลและมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งชุมชนของตนเองได้	80 คน	80 คน
2. ผู้สูงอายุที่สามารถเป็นอาสาสมัครอนุรักษ์ฟอสซิลและมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งอุทยานธรณีโคราชได้	10 คน	10 คน
3.		

9. ปัญหา/อุปสรรค

1. กลุ่มเป้าหมายในบางพื้นที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน จึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้

ลงชื่อ *นางสาววัลย์ ตอสกุล*

(นางสาววัลย์ ตอสกุล)

ผู้รับผิดชอบโครงการ